

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

สังคมไทยในอดีตเรื่องเพศหรือเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับเพศถูกกำหนดว่าไม่ควรเปิดเผยหรือพูดในที่สาธารณะ ทำให้เรื่องเพศเป็นเรื่องที่น่าอายและควรปกปิดไว้โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับเด็ก แต่ในปัจจุบันสภาพสังคมและสิ่งแวดล้อมเปลี่ยนไปจากเดิมทำให้ค่านิยมและความเชื่อ วิถีปฏิบัติ เรื่องเพศเปลี่ยนแปลงไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างเพศตรงข้าม จากสถิติการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นไทย พบว่าโดยเฉลี่ยแล้ววัยรุ่นที่อายุ 16-20 ปีจะมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกเมื่ออายุ 13 ปี (สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ, ไทยรัฐ 10 พฤศจิกายน 2548) ซึ่งในด้านอายุนี้ที่มีแนวโน้มว่าจะลดลงเรื่อยๆ จากพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นที่เกิดขึ้นนั้นปัจจัยส่วนหนึ่งเนื่องจากเป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์และสังคมรวมถึงการดำเนินชีวิต โดยในทางร่างกายนั้นมีความพร้อมที่จะเจริญพันธุ์และมีเพศสัมพันธ์ส่วนทางด้านจิตใจมีการพัฒนาจากเด็กไปสู่ความเป็นผู้ใหญ่ จากการพัฒนานี้ทำให้วัยรุ่นเข้าสู่ภาวะที่ต้องมีความรับผิดชอบและพึ่งพาตนเองและมีอิสระจากครอบครัวมากขึ้น แต่จากการเปลี่ยนแปลงเหล่านั้นส่งผลให้เกิดปัญหาพฤติกรรมทางเพศที่ไม่ถูกต้องและนำมาซึ่งปัญหาต่างๆตามมาได้แก่ ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน ปัญหาการตั้งครรภ์ก่อนแต่งงาน ปัญหาการทำแท้ง ปัญหาการว่างงาน และปัญหาอาชญากรรมทางเพศและโรคเอดส์ ที่นับวันจะทวีความรุนแรงมากขึ้น

นอกจากการเปลี่ยนแปลงของสังคมและการเปลี่ยนแปลงทางพัฒนาการของวัยรุ่นที่ทำให้วัยรุ่นมีพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสมแล้วการเปลี่ยนแปลงของครอบครัวรวมถึงรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูก็เป็นปัจจัยหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นด้วย จากคำกล่าวของ Jame Leslie Mc Cary (อ้างใน วันทนี วาสิกะสิน, 2526) กล่าวว่า พฤติกรรมทางเพศของบุคคลเป็นผลมาจากทัศนคติในเรื่องเพศของบุคคลนั้น ซึ่งทัศนคติในเรื่องเพศมาจากการที่บุคคลนั้นได้รับการอบรมเลี้ยงดูมาจากครอบครัว ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของกองอนามัยครอบครัว กรมอนามัย (2538 อ้างใน ปิยวร กุมภีรัตน์, 2546) พบว่า พฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดาและการสร้างเสริมความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดาและบุตร และในการศึกษารูปแบบในการอบรมเลี้ยงดูเด็ก 3 รูปแบบมีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมทางเพศของศิริพร หลิมศิริวงศ์ (2511 อ้างใน ปิยวร กุมภีรัตน์, 2546) พบว่า วิธีการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดมี

ผลกระทบต่อการปฏิบัติตัวที่จะนำไปสู่การมีพฤติกรรมทางเพศที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ และวิธีการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและแบบใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์เป็นวิธีการที่ทำให้เกิด การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมการมุ่งอนาคตและการควบคุมตนเองความเชื่ออำนาจในตน แรงจูงใจ ทักษะคุณธรรมและค่านิยมที่เหมาะสมด้วย (ดวงเดือน พันธุมนาวิน, 2538)

ดังนั้นจะเห็นว่าครอบครัวเป็นสถาบันที่สำคัญยิ่งในการเสริมสร้างความมั่นคงและเป็นเครื่องมือในการแก้ปัญหาต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกี่ยวกับเรื่องพฤติกรรมทางเพศซึ่ง หากครอบครัวขาดการเตรียมความพร้อมหรือไม่ให้การอบรมเลี้ยงดู ให้ความรู้ ความกระจ่างและส่งเสริมการควบคุมตนที่เหมาะสมในเรื่องพฤติกรรมทางเพศแล้วก็จะส่งผลให้บุตรวัยรุ่นมีความรู้สึกลังเลวิตกกังวลและเกิดปัญหาในการปรับตัวประกอบกับวัยนี้เป็นวัยที่มีความอยากรู้อยากเห็น อยากทดลองในทุกๆ ด้านอาจจะทำให้มีการเสาะแสวงหาความรู้ในเรื่องเพศจากบุคคลอื่นที่ไม่ใช่ครอบครัว(เช่น สมุด อุกฤษฏ์วิริยะ, 2543) ซึ่งบุคคลที่มีอิทธิพลต่อวัยรุ่นทั้งด้านความคิดและพฤติกรรมอย่างยิ่งคือกลุ่มเพื่อนซึ่งหากกลุ่มเพื่อนมีความรู้ทัศนคติที่ดีต่อการมีพฤติกรรมทางเพศแล้วก็จะทำให้วัยรุ่นเองเกิดพฤติกรรมทางเพศตามการสนับสนุนของกลุ่มด้วย จากคำกล่าวของนักเรียนคนหนึ่ง (กฤตยา อาชวนิจกุล และ วราภรณ์ แซ่มสนิท, 2537) ว่า “ พ่อแม่เป็นที่พึ่งสุดท้ายในกรณีที่ตนเองมีปัญหาหรือข้อสงสัยเกี่ยวกับเรื่องเพศ ” คำกล่าวนี้สะท้อนให้เห็นว่าวัยรุ่นมักจะเก็บความสงสัยเรื่องนี้เพื่อไปพูดคุยกับเพื่อนมากกว่าและแนะนำให้หาคำตอบจากสื่อทางเพศ ซึ่งในปัจจุบันนี้ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นอีกปัจจัยที่สำคัญคือสื่อที่นำเสนอข้อมูลทางเพศ ซึ่งจากศึกษาทบทวนงานวิจัยพบว่า สื่อที่นำเสนอข้อมูลทางเพศจะกระตุ้นให้วัยรุ่นมีพฤติกรรมทางเพศมากขึ้นและส่งผลให้เกิดอาชญากรรมทางเพศเพิ่มขึ้น เช่น สื่อโทรทัศน์ นิตยสาร วิดีโอ อินเทอร์เน็ต หนังสือเกี่ยวกับเพศ

จากปัจจัยข้างต้นจากการศึกษาพบว่าเป็นปัจจัยภายนอกที่เข้ามามีผลต่อพฤติกรรมของบุคคล ซึ่งในการเกิดพฤติกรรมเกิดขึ้นได้ต้องอาศัยทั้งปัจจัยภายในและภายนอกประกอบกันซึ่งปัจจัยภายในในการศึกษาพฤติกรรมครั้งนี้คือการควบคุมตนของวัยรุ่น เนื่องจากกระบวนการควบคุมตนเป็นกระบวนการในการป้องกันและยับยั้งการเกิดของปัญหา ฉะนั้นผลของการควบคุมตนจึงเป็นตัวบ่งบอกการกระทำของบุคคล ซึ่งการควบคุมตนนี้เป็นผลมาจากสถาบันครอบครัว โรงเรียนกลุ่มเพื่อนและวัฒนธรรมต่างๆซึ่งเป็นสิ่งแวดล้อมภายนอกที่บุคคลนำมาใช้ร่วมกับกระบวนการคิดภายในตนว่าบุคคลเมื่ออยู่ภายใต้สถานการณ์ที่จะต้องเลือกกระทำหรือไม่กระทำพฤติกรรมทางเพศ บุคคลจะมีกระบวนการยับยั้งโดยดูว่าขัดกับสังคมหรือไม่อย่างไรและควรทำหรือไม่ มีวิธีการหลักเลี้ยวอย่างไรหลังจากประเมินแล้วก็จะตัดสินใจในการกระทำ จากการศึกษารายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องได้มีผู้ทำการศึกษาเรื่องการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว ความสัมพันธ์ในครอบครัว การสนับสนุนทางสังคมของกลุ่มเพื่อน การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง สื่อและอิทธิพลของ

สื่อ การรับรู้สื่อของบุคคล รวมการควบคุมตน ที่เกี่ยวข้องกับการเกิดพฤติกรรมทางเพศ และจากการศึกษาพบว่า ปัจจัยเหล่านี้มีอิทธิพลต่อการเกิดและการยับยั้งการเกิดพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นด้วย (วราภรณ์ จิโนรส, 2538; ปิยวร กุมภีรัตน์, 2546; แสงอัมพา บำรุงธรรม, 2543; สมควร ใจกระจ่าง, 2542 ; กฤตยา อาชวนิจกุล และ วราภรณ์ แซ่มสนิท, 2537)

จากเหตุข้างต้นสรุปได้ว่าวัยรุ่นเป็นวัยที่มีพัฒนาการทางเพศและการแสวงหาเอกลักษณ์ของความเป็นเพศ เรียนรู้เรื่องของบทบาทเพศ ถ้ามีความรู้ ความเข้าใจที่ไม่ถูกต้องแล้วก็จะก่อให้เกิดการมีพฤติกรรมทางเพศที่ไม่ถูกต้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งวัยรุ่นที่อยู่ในวัยเรียน ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดระหว่างเพศและเป็นวัยที่สนใจเรื่องต่างๆ ได้ง่าย ดังนั้นผู้วิจัยในฐานะเป็นบุคลากรทางจิตวิทยาการให้คำปรึกษา มีเป้าหมายในการช่วยเหลือบุคคลเพื่อให้มีการปรับตัว แก้ไขปัญหาและเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสมให้เป็นพฤติกรรมทางเพศที่ปลอดภัยและเหมาะสมเพื่อหลีกเลี่ยงภาวะเสี่ยงที่จะก่อให้เกิดผลกระทบต่อตนเองและสังคม ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงความสัมพันธ์ของปัจจัยทางด้านการอบรมเลี้ยงดู การสนับสนุนทางสังคมของกลุ่มเพื่อน การรับข้อมูลทางเพศผ่านสื่อและการควบคุมตนในการเกิดพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการให้คำปรึกษา การพัฒนาทักษะและป้องกันการเกิดพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่นและเป็นข้อมูลสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการศึกษาและการจัดวางแผน โครงการพัฒนา ให้ความรู้ กับวัยรุ่นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของการอบรมเลี้ยงดู การสนับสนุนทางสังคมจากกลุ่มเพื่อน การรับข้อมูลทางเพศผ่านสื่อ การควบคุมตนที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น
2. เพื่อศึกษาถึงความสามารถร่วมกันทำนายของการอบรมเลี้ยงดู การสนับสนุนทางสังคมจากกลุ่มเพื่อน การรับข้อมูลทางเพศผ่านสื่อ การควบคุมตน สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น

สมมติฐานการวิจัย

1. การอบรมเลี้ยงดู การสนับสนุนทางสังคมจากกลุ่มเพื่อน การรับข้อมูลทางเพศผ่านสื่อ การควบคุมตน มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น
2. การอบรมเลี้ยงดู การสนับสนุนทางสังคมจากกลุ่มเพื่อน การรับข้อมูลทางเพศผ่านสื่อ การควบคุมตน สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น

ขอบเขตการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณเพื่อศึกษาการอบรมเลี้ยงดู การสนับสนุนทางสังคมจากกลุ่มเพื่อน การรับข้อมูลทางเพศผ่านสื่อ และการควบคุมตนที่มีต่อพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น

1. ขอบเขตประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนวัยรุ่นชาย – หญิง ที่มีอายุระหว่าง 15-18 ปี ศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ปีการศึกษา 2549 ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 400 คน โดยแบ่งเป็น โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จำนวน 200 คน และ โรงเรียนอาชีวศึกษา จำนวน 200 คน ซึ่งกำลังเปิดทำการสอนในช่วงที่มีการเก็บข้อมูล

2. ขอบเขตเนื้อหา

ศึกษาเรื่องของ พฤติกรรมทางเพศ การอบรมเลี้ยงดู การสนับสนุนทางสังคมจากกลุ่มเพื่อน การรับข้อมูลทางเพศผ่านสื่อ การควบคุมตน ที่มีความสัมพันธ์และสามารถร่วมกัน ทำนายพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น

นิยามปฏิบัติการ

พฤติกรรมทางเพศ หมายถึง ปฏิกริยาที่แสดงออกในเรื่องเพศของบุคคลที่เกิดขึ้นระหว่างเพศตรงข้ามกัน จากประสบการณ์ในอดีตหรือปัจจุบัน ในด้านการอยู่ในที่ลับตาคนสองต่อสองการโอบกอดและจูบ การสำเร็จความใคร่ให้ตนเองและผู้อื่น และการมีเพศสัมพันธ์กับเพศตรงข้ามซึ่งวัดได้โดยแบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยที่คะแนนสูงหมายถึงมีพฤติกรรมทางเพศมากและคะแนนต่ำหมายถึงมีพฤติกรรมทางเพศน้อย

การอบรมเลี้ยงดู หมายถึง รูปแบบการเลี้ยงดู 2 รูปแบบ คือ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน การอบรมเลี้ยงดูแบบมีเหตุผล ที่เด็กได้รับจากบิดามารดาเมื่ออยู่ที่บ้านโดยนักเรียนเป็นผู้รายงาน. วัดได้โดยแบบวัดการอบรมเลี้ยงดูของ ควงเคือน พันธุมนาวัน และคณะ(2548) โดยคะแนนด้านใดสูง หมายถึง ได้รับการอบรมเลี้ยงดูในรูปแบบนั้นๆมากและคะแนนต่ำด้านใด หมายถึง ได้รับการอบรมเลี้ยงดูในด้านนั้นๆน้อย

การสนับสนุนทางสังคมจากกลุ่มเพื่อน หมายถึง การได้รับการส่งเสริม สนับสนุนทั้งด้านอารมณ์การยอมรับหรือเห็นคุณค่า ด้านข้อมูลข่าวสาร ด้านการช่วยเหลือทางสิ่งของและบริการ และทางด้านการประเมินพฤติกรรมให้เกิดการคิดและปฏิบัติที่เป็นการหลีกเลี่ยงหรือป้องกันการเกิดพฤติกรรมทางเพศซึ่งวัดได้โดยแบบวัดการสนับสนุนทางสังคมของกลุ่มเพื่อนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น คะแนนสูง หมายถึง ได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากกลุ่มเพื่อนมากให้เลี่ยงหรือเว้นจากการมี

พฤติกรรมทางเพศ ส่วนคะแนนต่ำ หมายถึง การได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อนน้อยให้ เลี่ยงหรือเว้นจากการมีพฤติกรรมทางเพศ

การรับข้อมูลทางเพศผ่านสื่อ หมายถึง พฤติกรรมเปิดรับข้อมูลข่าวสารเนื้อหาทาง เพศ จากสื่อช่องทางต่างๆ ได้แก่ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร โทรศัพท์มือถือ อินเทอร์เน็ต และวีดีโอ/CD/DVD/VCD ซึ่งวัดได้โดยแบบวัดการรับข้อมูลทางเพศผ่านสื่อที่ผู้วิจัย สร้างขึ้น คะแนนสูงหมายถึง ได้รับข้อมูลทางบวกผ่านสื่อมากมีการรับข้อมูลทางเพศผ่านสื่อน้อย ซึ่งข้อมูลทางเพศ หมายถึง สารทั้งภาพและเสียงที่นำเสนอผ่านสื่อโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร โทรศัพท์มือถือ อินเทอร์เน็ต และวีดีโอ/CD/DVD/VCD โดยมุ่งนำเสนอเพื่อให้เกิดอารมณ์ ความคิดและพฤติกรรมในการมีพฤติกรรมทางเพศเป็นหลัก ตรงกันข้ามคะแนนต่ำ หมายถึง ได้รับ ข้อมูลทางบวกน้อยหรือมีการรับข้อมูลทางเพศผ่านสื่อมากซึ่งข้อมูลทางบวก หมายถึง สารทั้งภาพ และเสียงที่นำเสนอผ่านสื่อโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร โทรศัพท์มือถือ อินเทอร์เน็ต และวีดีโอ/CD/DVD/VCD โดยมุ่งนำเสนอเพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ การพักผ่อนหย่อนใจ ความ บันเทิง รวมถึงหลีกเลี่ยงการเกิดพฤติกรรมทางเพศ ได้แก่ บทความ สารคดี เกมโชว์ รายการเพื่อ สุขภาพและการศึกษา เป็นต้น

การควบคุมตน หมายถึง การยับยั้งตนเองทั้งด้านทั่วไปและการแสดงพฤติกรรมทาง เพศ ได้แก่ การอยู่ในที่ลับตาคนสองต่อสอง การโอ้อวดและจูบ การสำเร็จความใคร่ให้ตนเองและ ผู้อื่น และการมีเพศสัมพันธ์กับเพศตรงข้าม วัดได้โดยแบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยที่คะแนนสูง หมายถึง มีการควบคุมตนมาก คะแนนต่ำ หมายถึง มีการควบคุมตนน้อย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นแนวทางในการจัดให้ความรู้ให้คำปรึกษาแก่บิดามารดาในการอบรมเลี้ยงดูบุตร ให้มีพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสม
2. ทราบถึงความสัมพันธ์ของการอบรมเลี้ยงดู การสนับสนุนทางสังคมจากกลุ่มเพื่อน การรับข้อมูลทางเพศผ่านสื่อ และการควบคุมตนต่อการเกิดพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นเพื่อเป็น แนวทางในการให้คำปรึกษาที่ถูกต้อง
3. เพื่อเป็นแนวทางในการทำนายและป้องกันการเกิดพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสม และเป็นแนวทางในการส่งเสริมการเกิดพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมแก่วัยรุ่น
4. เป็นแนวทางในการวางแผนนโยบายและจัดแผนการศึกษา ให้ความรู้เกี่ยวกับเพศศึกษา แก่เยาวชนและประชาชนทั่วไปและการวางแผนงาน โครงการ เพื่อให้บริการให้คำปรึกษาและ แนะนำสำหรับสถาบัน องค์กรที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กและเยาวชนทั้งภาครัฐและเอกชน